

Anton Kniplič (Selnica) in Leopold Hantz (Cirberg). Trinajst jih je pa bilo, ki so glasovali: Seeder-Fluher: Janez Pekljar (Andrence), Miha Jauk (Studence), Nace Ahman (Jablance), Jakob Oswald (Krecenbah), Janez Šuzel (Krecenbah), Jožef Vogrin (Maljna), Matija Majhenič (Osek), Janez Pogorelec (Pokoše), Simon Ačko (Ritoujsko), Peter Frangež (Rogoza), Anton Planinšič (Rotenberg), Matija Eferl (Šice) in Jožef Antonič (Cogetince). Hudi na te moževe narodni Slovenci nismo, vsaj so nam pomagali k sijajnejši zmagi, posebno pa Seidla vrči, vendar za drugič jih prelepo prosimo, naj postanejo z nami vred — odločni, značajni, narodni možje! Naj se ne dajo od nikogar v tabor speljati, ki je vseskozi protiven naši veri, našim kmetom in sploh — Slovincem! Konečno še omenimo dnes tistih volilnih mož, ki so doma ostali, ali iz prevelike bojazljivosti ali iz kakega drugega uzroka, tega nečemo preiskavati. Izostali so: Janez Marko (Kamca), Simon Jager (sv. Jakob), Franc Brezner, (Plač) Janez Komaner (Slivnica) in J. Šerbinec (Vrtič), vsi iz mariborskega okraja; šil. lenartskega in slov. bistrškega okraja volilci bili so vsi navzoči. Prihodnjič objavimo imena slavnih značajnih Slovincem, ki so volili brez strahu, brez omahovanja — pošteno narodno!

Iz slov. Bistrice. (Goljufno rubljenje). Nedavno je prišel iz ječe malopriden sin uradnika Slov. Bistrške grajščine. Ko mu je doma pri starih začel dolg čas biti — vsaj brez denarjev — premišljeval je, kako si pomagati. Zapazil je brz, da ima njegov oče (uradnik) izgotovljat mnogovrstnih pisem in da nekatera kažejo, kako bodo po doktorjih in sodnji z denarnim platežem kaznovani nekateri kmetje. Zmislil si je in za pomočnika dobil nekega slugo in brivca pri našem mestnem padarju. Uradnikov sin izmakne svojemu očetu zato primerna pisma in gresta med kmete — padarjev sluga kot doktor Duhač, uradnikov sin pa kot dr. Duhačev pisar, in nekoliko kmetov osvobodi nekaterim dosti odpustita, da jima le kmetje po večjem naprej pisano globo (štraf) v denarjih izplačajo po okraju Slov. Bistrške sednje.

Primerilo se je, da je eden od tega dr. Duhača oglobljeni (štrafani) kmet, prišel v nedeljo v Slov. Bistrico in preden je šel v cerkvo, se je podal k mestnemu padarju, da bi ga njegov „podbirer“ obril. Ko pride kmet v hišo, zapazi tistega „dr. Duhača“ — kako urno gospode in kmete „fletno“ striže in brije. Kmetu se to čudno zdi, se da tudi „fletno“ obriti in potem gre v cerkev k božji službi, in potem gre v gostilnico in tamkaj prideta vkup z dr. Duhačevim „šribarjem“ (pisarjem) in ta ga tirja, da mu še mora 50 kr. za „štampel“ plačati. Kmet nevoljen se z drugimi pogovarja, in kmeti mu se smeji, ker spoznajo, da je to sleparija. Urno gre kmet po žandarje; dr. Duhača žandarji hitro ulovijo ali njegovega „šribarja“ še iščejo. Slovenci! To je sad zdajnega liberalizma in nemške kulture!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Zavolj Bosne in Hercegovine se nemški liberalni poslanci sedaj močno pulijo in kregajo med seboj, eni so za Berolinsko nagodbo, drugi pa nasprotujejo, vsi pa obžaljujejo Turka; znani Karneri se je skoraj britko razjokal nad propadom Turčije, vendar je pa sedaj za zasedenje turških dežel; 40 govornikov še hoče govoriti, prav za prav pa prazno slamo mlatiti.

Čudno je tudi to, da očetje nove šolske postave sami tožijo o propadu nove šole, posebno pa delovanje deželnih šolskih svetov grajajo. Tako je liberalac Heilsberg povedal, da je štajerski deželni šolski svet nekej srenji na gornjem Štajerskem strogo ukazal novo šolsko poslopje postaviti za 6000 fl. Ko je bila postavljena pa je rekel, da srenji ondi šole treba ni, ter jo dal zapreti. Ministra Stremajerja pa je ta novica tako zgrabila, da je nevoljen djal: „to je dokaz nesposobnosti in brezpametnega postopanja ove deželne šolske gosposke.“ No, če uže liberalni ministri tako ostro obsojujejo delovanje najvišje novošegne šolske gosposke v deželi, kdo boče zameriti nam, ki smo od začetka nasprotovali? Res v kratkih letih smo prišli do tega, da je celó liberalce očete strah pred lastnim liberalnim otrokom. Sicer pa sedanji liberalni gospodje ne bodo več dolgo utegnili kesati se v državnem zboru. Berolinski mir, kupčijsko pogodbo z Italijo in Francijo, in proračun za l. 1879. imajo še razpravljati, potem bodo pa svojo fletno za Avstrijo malo srečno delo dokončali. Razpisane bodo nove volitve pod novim ministerstvom. Pravijo, da bodo to sestavili knez Auersperg, grof Hohenwart in profesor vitez Miklošič, naš slovenski ljutomerski rojak, ki pride namesto Stremajerja! Ti ministri hočejo mir in spravo med avstrijskimi narodi napraviti, da bo cesarstvo dovolj močno zasedi Novi-pazar, Albanijo in Macedonijo do Soluna, to pa v zvezi z Rusijo! — Vojaških vaj letos ne bo. — V Gradcu bo 8. februarja okoli 800 delavcev službo zgubilo pri ocelninski fabriki, ki je krivo napovedala, čeravno so delavci morali tudi po nedeljah in praznikih delati! — Frančiškane in kapucine zgubimo, če bodo liberalci še dalje gospodarili. — Ogerski brambovci — honvedi — so dragi; letos bo 6 milijonov treba za nje! — Hrvatski deželni zbor je volitev srbskih poslancev v Vukovaru in Tovarniku zavrgel, ker se je nepostavno pri volitvah ravnalo.

Nova Avstrija. Artileristi rezervisti so sedaj tudi dobili odpust. Novo leto so pravoslavni Bosnjaki prvič s cerkveno procesijo v Sarajevu obhajali; više od 400 let bilo jim je to prepovedano! Hadži-Loja leži še vedno bolan v holenišnici; ranjene noge ne pusti odvezeti! General Jovanovič je na poti v Bosno, po njegovem prihodu bo nadvojvoda Württemberg po deželi potoval in kraje ogledoval.

Vnanje države. Celi svet iznemiruje sedaj človeška kuga, nekdanjemu pomoru čisto podobna, ki se jo blizu Astrahana na Ruskem prikazala, kamor so jo kozaki, vrnivši se iz rusko-turškega bojišča v Aziji, baje zatepli. Človeka, če prav zdravega, začne glava boleti, omotica mamiti, kmalu ga sili iz sebe metati, moči ginejo grozno naglo in v 24 urah je mrtev, malokteri nalezenec učaka tretjega dne. V 5 vaseh je vse zbolelo, 385 je uže mrtvih. Ruska vlada je kordon potegnila okoli okuženih krajev pa ni mogla zabraniti, da nebi dalje se raztepla. Novine pravijo, da so uže v Nižjem-Novgorodu in celo v Odesi zasledili strahovito človeško kugo. Nemška in avstrijska vlada je sklenila vzajemno postopati in meje strogo zapreti. — Francoski republikanski ministri so pomilostili 2245 komunistov; Francozi še nimajo dosti, da so jim ovi razbojniki uže enkrat Pariz užgali. Bismark tuhta, kako bi visoko colnino vrgel na tuje zruje, živino, volno, železo in tobak. Švicarji predirajo 12000 črevljev visoko planino Gothard za železnico, ki bo Nemčijo vezala z Italijo. Ta železnica utegne še kedaj nam pa tudi Francozem v vojski nevarna biti. Italijanski rovarji pošiljajo Orsinskih bomb v Trst. Turški sultan je ukazal Novipazar in Mitrovico tako utrditi, kakor je bila Plevna. Angleži v Afganistanu so vzeli mesto Kandahar in se pripravljajo udariti v Ghiznev, Kabul, kder je vse v neredu, in še dalje v Herat. Nekaj Afganov pa je v Indijo mahnilo Angležem se hrbet. Sicer pa Angleži z denarjem več opravijo, kakor s puškami, Jakub-Khanove vojake so podmitali tako, da je zopet cel regiment konjenikov odpal.

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

VII. Brod postaja od dne do dne važnejši in bogatejši. Sicer je mesto majhno in ne posebno lepo. Šteje okoli 7000—8000 prebivalcev. Hiše ima nizke in z deskicami krite. Razdeljeno je v trdnjavo in dolnje mesto. V prvi se nahaja kosarna, bolenišnica, vojaška kapela in shrambe za vojaško blago. V dolnjem varošu najdeš 2 katoliški cerkvi, farno in frančiškansko, ter edno grško-iztočnih Srbov. Cerkveno življenje je zaspano, skoro mrtvo. Po nedeljah in praznikih imajo kat. cerkve le pičlo število pobožnih obiskovalcev. Ne vem, ali je zmirom tako, ali le samo v tem vihar-nem času. Od Brodskih šol je spomena vredna nižja in višja realka. Drugih posebnostij nima mesto. Glavna skrb jegovim stanovalcem je trgovina po Savi. Po pridobitvi bogate Bosne bode se Brod povzdignil do znamenitnega obrtnega mesta, posebno kedar bode zvezan po železnici s Bosutom ali turškim, sedaj bosenskim Brodom. Onda lahko postane za Slavonijo to, kar je Budim-Pesta za

Ogrsko. Opomnim še naj, da je bil v Brodu rojen dne 15. marcija 1824 narodni srbski pesnik Vranko Radičević. Poslavlil se je l. 1847. s prvim zvezkom svojih pesmij ktere je posvetil: „Srbski omladini“ in odslej je bil eden najčislanejših narodnih pesnikov. Nova doba je z njim nastopila za srbsko slovstvo. On je oživil narodno pesništvo. Mladega pisatelja je posebno priporočal učeni Daničić. Študiral je v Karlovcu in v Beču, kjer mu je bil iskren prijatelj srbski Homer: Vuk Stefanović Karadžić. Umrli je l. 1853. Jegove kosti počivajo na Marksner pokopališču v Beču ne daleč od Vuka in drugih jugoslavjanskih pisateljev. Jegove pesmi so doživele l. 1878. uže peto izdajo. —

Dne 3. avgusta je došlo našem zdravniskemu oddelku povelje, da mora na nedoločeni čas v Brodu ostati. Zato sem skušal, da se seznanim kolikor moči z mestno okolico. Že popoldne se podam v društvu g. Jvana Kendjelić-a, administratorja iz zagrebačke nadškofije, g. Dobošević-a, posestnika iz slavonskega mesta Jloka in ednega o. frančiškana v turški Brod-Bosut, ki je na desnem Savskem obrežju. Mesto šteje okoli 3000 prebivalcev, največ mohamedancev, nekoliko Srbov in katolikov. Tu je ladijiška postaja avstrijskega Lloyda (brodnarskega društva) in telegrafska štacija. Hiše so vse lesene od temelja do slemena. V kterih bivajo turčini, te imajo okna z lesenimi mrežami zakrita, da nihče ne more v nje pogledati. Prodajalnice (dučanov), pivarnice (mehan), kavarn (kofeodžakov) je mnogo in so vse na ulice odprte. Ogledali smo si najprvo mohamedansko džamijo ali turški tempel. Poslopje je štirovoglato, z deskicami krito, drugače pa zidano. Na desno od vrat stoji, kakor povsodi pri Turkih, tenek prav špičast turn „munara“; najprimernejše se da prispodobiti kakšnemu dimniku a ne našem zvoniku. Na vrhu ima zobčast hodnik, po kterem se spreha ob gotovem času turški pop, bodža imenovan, in „vika“ to je glasno kriči navadno „alaha bilala“ (boga mi tako mi boga) ter vabi vernike k molitvi, ki se ima po petkrat na dan vršiti. Tem lepše zna hodža vikati ali popevati, tem bolj je vernikom priljubljen. Na druge reči se ne gleda veliko. Plače ima neki po 100 dukatov. V notranjo džamijo peljal je nas četvorico hodžin sin. Ko nam odpre vrata, smukne naglo naprej ter reče ozbiljno: gospoda! dalje ne smete stopiti, kakor na to le hasuro (rogoznico.) Dečka smo na besedo ubogali. Tje gori po tleh so bili razprostrti pisani tepihi. Le pri vratih je ležala lično spletena rogoznica, na ktero smejo tudi inostranci stopiti. Vprašali smo kuštravega turčina, bi li bilo dovoljeno, do kraja džamije korakati, ali on po turški šegi zamokne: jok! jok! (ne, nikakor ne.) Ako pa izujete „papuče“ (črevlje) in vzemete „abdest“, t. j. ako si umijete noge in obraz, onda smijete — drugačije: jok! Razun tepihov in 4 golih sten ni po džamiji ničesar najti. Kjer je po naših cerkvah altar, tam je zid izdolbljen in so kake tri turške